Hippodamia notata ny nyckelpiga för Sverige (Coleoptera: Coccinellidae)

FRIDA TURANDER

Turander, F.: *Hippodamia notata* ny nyckelpiga för Sverige (Coleoptera: Coccinellidae). **[*Hippodamia notata* a new ladybird for Sweden (Coleoptera: Coccinellidae).]** – Entomologisk Tidskrift 131(3): 235-236. Uppsala, Sweden 2010. ISSN 0013-886x.

The Ladybird *Hippodamia notata* has been found in west Sweden, in Hagfors, Värmland. It was found on *Urtica* in a open sunny location surrounded with meadow land. It has long been known to occur in Norway, which borders to Värmland.

Frida Turander, Sundsjön, Malmbackarna, 683 91 Hagfors. E-mail: veckansfotavtryck@hotmail.com

Nyckelpigan *Hippodamia notata* (Fig. 1) är nu funnen i Sverige. Närmare bestämt i Hagfors kommun i Värmland på gården Malmbackarna. Fyndet gjordes av mig av en slump och upptäcktes och bekräftades av H-E Wanntorp. Den har relativt lätt gått att återfinna på brännässlor *Urtica dioica* i soligt öppet läge. Malmbackarna är en levande gård med slåtterängar och betesmarker så det finns gott om brännässlor vid tex gödselstack mm.

Arten är funnen närmast i Norge och där ska den vara ganska vanlig runt Mjøsa och Gudbrandsdalen i södra delarna av landet och oftast hittas på halvfuktig ängsvegetation, gärna

*Figur 1. Nyckelpigan **Hippodamia notata** har hittats ny för Sverige, i Hagfors, Värmland.*

***Hippodamia notata** has been found new for Sweden, in Värmland, in a site where it often occurs on nettles **Urtica dioca**.*

*Figur 2. **Hippodamia notata** larv.*

*Figur 3. **Hippodamia notata** puppa.*

på nässlor (Frode Ødegaard i e-post till H-E Wanntorp). På norska rödlistan är den bedömd som LC (=ej rödlistad) (Artsdatabanken.no). Det är lite märkligt att den inte har hittats på den Svenska sidan då det inte finns vare sig ekologiska eller geografiska hinder. Den här även hittas både i Finland och i de baltiska länderna, men inte i Danmark.

Eftersom *Hippodamia notata* saknas i Danmark så kan den inte bestämmas med Danmarks Fauna (Hansen 1951). I Käfer Mitteleuropas finns den med, men placerad i ett annat släkte: *Semiadalia* (Fürsch 1967). Karaktären som Fürsch (1967) använder för att skilja de andra *Hippodamia* från detta släkte verkar dock vara fel. Han anger att framkanten av halsskölden ska vara inbuktad på *H. notata*, men rak på de andra *Hippodamia*. Oftast ser man dock en inbuktad kant på *H. septemmaculata* (som enligt nyckeln ska ha rak framkant på halsskölden). Att detta stämmer bekräftas av nyckeln i Danmarks Fauna, för där används samma karaktär för att skilja *H. septemmaculata* (inbuktad framkant) från *H. 13-punctata* (rak framkant).

Bästa sättet att känna igen *H. notata* är istället halsköldens färgteckning. Arten saknar ljus färgteckning i bakhörnen på halsskölden (Fig. 1) medan de andra *Hippodamia* är ljusa längs hela sidokanten. Dessutom finns det i framkanten på den svarta teckningen på halsskölden några inbuktningar av ljus teckning som går in i det mörka (Fig. 1), medan de andra arterna saknar sådana. Både *H. notata* och *H. septemmaculata* har en karakteristisk fläck vid skutellen som påminner om tre ihopväxta fläckar, men den saknas hos *H. 13-punctata*.

För att ta reda på mer om arten gjordes uppfördningsförsök av larver. Två "misslyckades" eftersom de visade sig bli *Propylea quatuordecimpunctata*. Tydligen varierar larven lika mycket som den vuxna nyckelpigan. Men skam den som ger sig tredje gången hade jag fått tag i en *Hippodamia notata* larv (Fig. 2). Larven är svart med gulaktiga fläckar, medan puppan är helt svart (Fig. 3).

Nu återstår det för alla entomologiskt intresserade att faktiskt försöka finna denna på fler ställen i Sverige, för att få reda på den faktiska utbredningen.

Referenser

Fürsch, H. 1967. Familie: Coccinellidae (Marienkäfer). – I: Freude, H., Harde, K.W. & Lohse, G.A. Die Käfer Mitteleuropas Band 7: 227-278. Goecke & Evers, Krefeld.

Hansen, V. 1951. Biller XIV. Clavicornia 2. del og Bostrychoidea. – GEC Gad forlag, Köpenhamn.